

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Συνέντευξη του Προέδρου ΣΕΒ, Δημήτρη Δασκαλόπουλου
20 Ιουλίου 2008

Δημοσιογράφος: Βασιλική Σιούτη

Σχεδόν όλοι οι Έλληνες έχουν πειστεί –με αφορμή και τις αποκαλύψεις της υπόθεσης Siemens– ότι τα κόμματα και οι πολιτικοί χρηματοδοτούνται από τους επιχειρηματίες. Αναγκάζονται οι επιχειρηματίες (όσοι το κάνουν) κατά τη γνώμη σας να χρηματοδοτήσουν πολιτικούς ή είναι οι επιχειρηματίες που βάζουν σε πειρασμό τους πολιτικούς προσφέροντάς τους χρήματα για να κάνουν τη δουλειά τους;

Με ρωτάτε αν η κότα κάνει το αυγό ή το αυγό την κότα; Για να παραφράσω τον Θουκυδίδη: Ποιος είναι πιο κατακριτέος –εκείνος που επιχειρεί να διαφθείρει ή εκείνος που είναι πρόθυμος να διαφθαρεί; Τι να κάνει μια επιχείρηση όταν παίρνει συχνά το μήνυμα ότι δεν αρκούν οι οικονομικές και τεχνικές προδιαγραφές που προσφέρει, αλλά υπάρχουν και άλλες πιο σημαντικές «προϋποθέσεις»; Είναι αυτό που βιώνει ακόμη και ο απλός πολίτης στις καθημερινές του συναλλαγές με το Κράτος. Πιστεύω, λοιπόν, ότι το μεγάλο μερίδιο ευθύνης ανήκει στον πολιτικό κόσμο και όχι στην επιχειρηματική τάξη. Πηγή διαφθοράς σε μόνιμη βάση είναι το Κράτος και όσοι χρησιμοποιούν τη δύναμή του για ατομικό όφελος, όχι οι επιχειρηματίες. Έχει αποδειχθεί μάλιστα ότι όπου το Κράτος εννοεί να παριστάνει τον επιχειρηματία, καταλήγει να διαφθείρει την επιχειρηματικότητα. Οι εγγενείς στρεβλώσεις του συστήματος πρέπει λοιπόν ν' αναζητηθούν στο Κράτος – καθώς και σ' εκείνους που έχουν πολιτική ευθύνη και όχι επιχειρηματικό συμφέρον. Αν εξυγιαίναμε το Κράτος, θα κόβαμε τα πόδια και της διαφθοράς και της λεγόμενης διαπλοκής.

Σας βρίσκει σύμφωνο ότι ένα μεγάλο κομμάτι του επιχειρηματικού κόσμου έχει μάθει να ζει από το κράτος;

Σήμερα, η σύγχρονη, εξωστρεφής, κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση δεν ζει και δεν θέλει να ζει από το Κράτος. Οι επιχειρήσεις που έχουν κυριότερο πελάτη το κράτος, έχουν και τη μεγαλύτερη ανασφάλεια και επιδιώκουν να μειώσουν την εξάρτησή τους από αυτό. Ας μη ξεχνάμε όμως, ότι όσο κι αν πρέπει να περιοριστεί, το κράτος πάντα οφείλει να παρέχει βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και αγαθά. Για να λειτουργήσει, πρέπει το ίδιο να αγοράσει προϊόντα και υπηρεσίες. Ας μη φθάσουμε, λοιπόν, να θεωρούμε κάθε προμηθευτή του δημοσίου κρατικοδίαιτο, ούτε κάθε σύμβαση του κράτους διεφθαρμένη. Εκείνο που απαιτείται είναι όροι διαφάνειας ακόμη πιο αυστηροί, ακόμη πιο ανελαστικοί –όπως γίνεται στον ιδιωτικό τομέα.

Οι προμήθειες των μεσαζόντων –πολιτικών και μη– είναι εκ των ων ουκ άνευ για κάθε επιχειρηματία που συναλλάσσεται ή προμηθεύει το δημόσιο;

Θα απέφευγα μια τέτοια γενίκευση. Δεν είναι μόνο επικίνδυνη, αλλά και ανακριβής. Δεν λείπουν από το Δημόσιο οι όροι, οι διαδικασίες και προδιαγραφές που θέτουν φραγμούς στην αυθαιρεσία. Όμως, πάντα θα υπάρχουν οι καταχραστές της κρατικής εξουσίας και οι ιδιώτες επιτήδευοι –οι φερέλπιδες της διαφθοράς. Το πολυδαίδαλο σύστημα των κρατικών προμηθειών απαιτεί διαρκή έλεγχο και επαγρύπνηση, αν θέλουμε το γράμμα του Νόμου να μην ακυρώνεται από το πνεύμα της μίζας. Κι αυτό είναι κάτι που επιθυμεί και επιδιώκει στο σύνολό του ο επιχειρηματικός κόσμος. Ας μην ξεχνάμε ότι για κάθε επιχειρηματία που παίρνει μια κρατική δουλειά «λαδώνοντας», υπάρχουν πολλοί άλλοι ανταγωνιστές του που χάνουν την ίδια δουλειά –ή ο ίδιος που χάνει την επόμενη– με τον αθέμιτο αυτό τρόπο. Γιατί αλήθεια είναι τόσο σπάνια τα σκάνδαλα στον ευρύ και δυναμικό τομέα της ιδιωτικής οικονομίας; Διότι ο επιχειρηματίας δεν φοβάται τη διαφάνεια, με την έννοια ότι δεν τον συμφέρει η αδιαφάνεια. Η διαφάνεια ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό. Η λογική της μίζας είναι αντιεπιχειρηματική.

Ο Θ. Τσουκάτος ομολόγησε ότι “έτσι βρίσκουν χρήματα τα κόμματα”. Το ίδιο πάνω κάτω είπε και ο πρώην υπουργός μεταφορών, Χρ. Βερελής. Στον υπόλοιπο πολιτικό και επιχειρηματικό κόσμο υπάρχει όμως μία υποκρισία, καθώς το αρνούνται. Γιατί;

Αυτό που εσείς αποκαλείτε υποκρισία, εγώ θα το χαρακτήριζα εθελουφλία. Γενικά στην Ελλάδα έχουμε την τάση να στρουθοκαμηλίζουμε απέναντι στα καίρια θέματα –κι αυτό καταλήγει σε μια τάση συμβιβασμού με τα κακώς κείμενα. Αλλά, το μαύρο πολιτικό χρήμα είναι κατεξοχήν πρόβλημα των κομμάτων –και η αντιμετώπισή του καταρχήν δική τους ευθύνη. Με πολύ απλά λόγια, αν τα κόμματα ήσαν υποχρεωμένα να δημοσιοποιούν κατ’ έτος και βέβαια μετεκλογικά ένα λεπτομερή απολογισμό εξόδων – εσόδων, ο οποίος θα υπόκειται σε ανεξάρτητο έλεγχο, το μαύρο χρήμα που ακούμε σήμερα ότι ρέει θα έβρισκε πολλές κλειστές πόρτες. Ποιος εμποδίζει τα κόμματα να αυτοδεσμευτούν σ’ ένα τέτοιο θεσμικό μέτρο και να το νομοθετήσουν; Όχι οι επιχειρηματίες πάντως!

Ποια είναι η άποψή σας για την πρόταση Καραμανλή περί σύστασης διακομματικής επιτροπής με αντικείμενο τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση των κομμάτων;

Πιστεύω ότι όντως υπάρχει σήμερα η πολιτική βούληση –η επιτακτική συνείδηση της ανάγκης– να αντιμετωπιστούν δραστικά και όχι προσχηματικά τα αλυσιδωτά αποδομητικά φαινόμενα που απειλούν το πολιτικό σύστημα. Στο πλαίσιο μιας διακομματικής επιτροπής, όλοι οι κρίνοντες κρίνονται. Τα κόμματα, όμως, έχουν γίνει οι μεγάλοι ασθενείς του συστήματος. Μπορούν άραγε να καταστούν οι θεράποντες ιατροί του; Απαραίτητη προϋπόθεση για μένα, πάντως, είναι να καθιερωθεί απόλυτη διαφάνεια ως προς τα οικονομικά των κομμάτων: τα μισθώματα που καταβάλλουν, τα επαγγελματικά στελέχη, αλλά και οι αποσπασμένοι από το Δημόσιο που απασχολούν, οι δαπάνες για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούν –όλα στο φως. Όπως το κράτος έχει το δικαίωμα να ελέγχει τους ισολογισμούς των επιχειρήσεων, έτσι και οι πολίτες να μπορούν να ελέγχουν τους «ισολογισμούς χρήσης» των κομμάτων.

Στις ΗΠΑ η οικονομική υποστήριξη των επιχειρηματιών προς τους πολιτικούς είναι θεσμοθετημένη. Ο κάθε πολίτης μπορεί να μάθει από το internet πόσα δίνει ο κάθε επιχειρηματίας και σε ποιον πολιτικό. Θα βλέπατε θετικά την εφαρμογή κάτι αντίστοιχου και στην Ελλάδα;

Ασφαλώς και θα το έβλεπα θετικά, όπως θετικά βλέπω κάθε μέτρο που ενισχύει τη διαφάνεια του πολιτικού χρήματος. Η επιβολή των όποιων δραστικών μέτρων μόνο ευεργετικά μπορεί να επιδράσει στον δημόσιο βίο.

